

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОГРАФІКИ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Лещенко Т.О., Юфименко В.Г.

Полтавський державний медичний університет

У контексті завдань сучасної вищої медичної освіти розкрито можливості використання інфографіки на заняттях з української мови (за професійним спрямуванням) і української мови як іноземної. Описано важливу роль інфографіки в ефективності та результативності навчання як основ формування професіоналізму лікаря.

Ключові слова: інфографіка, візуальна комунікація, візуалізація, українська мова (за професійним спрямуванням), українська мова як іноземна, медична освіта.

In the context of the tasks of modern higher medical education, the possibilities of using infographics in classes in the Ukrainian language (for professional purposes) and the Ukrainian language as a foreign language are revealed. The important role of infographics in the efficiency and effectiveness of training as the basis for the formation of professionalism of the doctor is described.

Key words: infographics, visual communication, visualization, Ukrainian language (for professional purposes), Ukrainian language as a foreign language, medical education.

Сучасність ставить все більш високі вимоги до навчання і практичного володіння мовою у повсякденному спілкуванні та професійній сфері. Обсяги інформації зростають, і часто традиційні способи її передавання, зберігання й обробки є неефективними. Нове покоління здобувачів освіти має, на думку багатьох дослідників, так зване

«кліпове мислення» і очікує графічних і візуальних пояснень. Використання інфографіки дає можливість розширити можливості традиційних занять і підняти рівень навчання мови на якісно новий рівень: допомагає сконцентрувати увагу, краще запам'ятати, дає емоційний поштовх і теми для дискусій [7; 9]. Інфографіка – візуалізація даних або ідей, метою якої є донесення складної інформації до аудиторії швидким і зрозумілим способом. Інфографіка має такі переваги: засвоєння більшого обсягу інформації, збагачення лексичного матеріалу, полегшення сприйняття матеріалу та розширення кола навчальних завдань [4].

Існують два протилежні підходи до дизайну інфографіки. Перший – це дослідницький (англ. «explorative»), що бере початок ще у давніх традиціях оформлення наукових робіт (про це детальніше у Е. Тафті [1;2], автора багатьох робіт з інформаційного дизайну). Інший підхід, названий Н. Холмсом [3] «explanation graphics» («ілюстрації, які пояснюють»), сюжетний, розповідний.

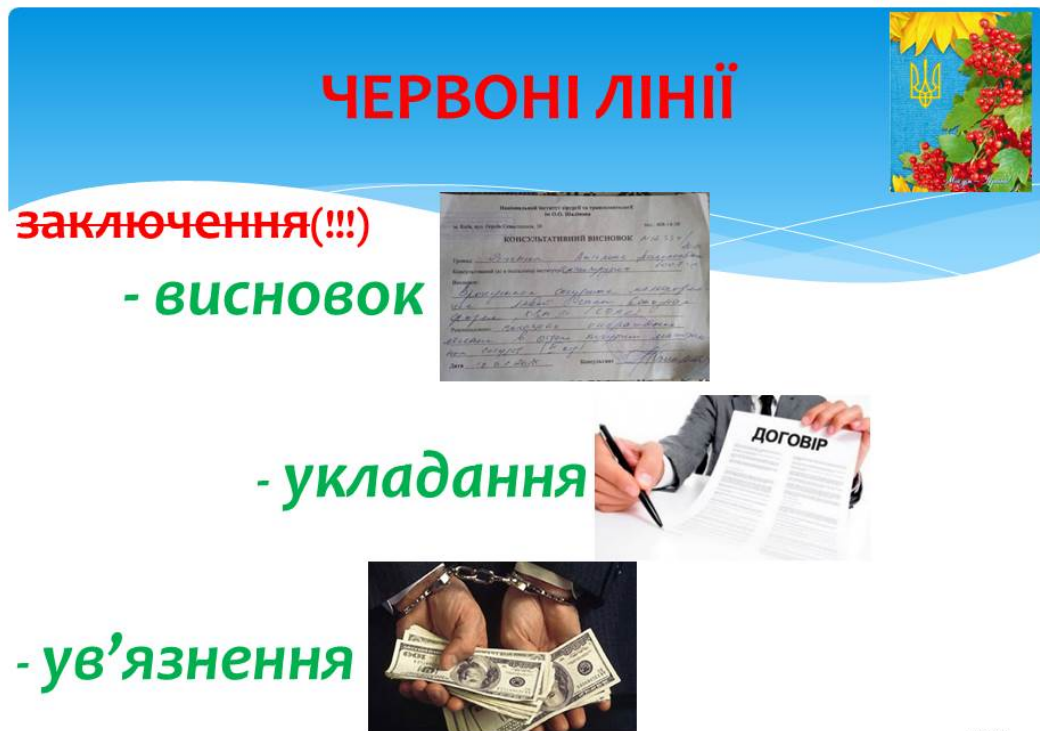
Ми більшою мірою спираємося на другий, наративний тип інфографіки. Інфографіку можна використовувати на різних етапах навчання здобувачів освіти [8; 10]. Яскравим прикладом використання інфографіки на різних рівнях навчання й для різних здобувачів освіти є новий навчально-наочний посібник "АТЛАС КУЛЬТУРИ МОВИ МЕДИКА" (авторки Тетяна Лещенко, Марина Жовнір, Вікторія Юфименко), що вийшов друком у 2021 році у львівському видавництві «Магнолія 2006». У ньому подано оригінальні ілюстрації (графічна дизайнерка – завідувачка кафедри українознавства та гуманітарної підготовки ПДМУ Тетяна Лещенко). Навчально-наочний посібник висвітлює найактуальніші питання культури української мови у формі інфографічних слайдів, насичених глибоким освітньо-виховним і пізнавальним змістом. Змістовий контент максимально адаптований до професійної мови медицини й презентує здобутки Полтавського державного медичного університету (УМСА) як провідного

закладу вищої медичної освіти зі 100-літньою історією. Посібник складається з п'яти частин: "Актуальні наголоси", "Червоні лінії", "Підступні пароніми", «Quiproquo» і розділ «Ревіталізація». В основі подання матеріалу – комунікативний підхід. Кожну з частин пропонованого підручника супроводжують ілюстрації, які мають не стільки естетичне, скільки інформаційно-навчальне навантаження, і значно спрощують сприйняття викладеного матеріалу.

У закладі вищої медичної освіти така форма навчального видання як атлас віддавна стала традиційною (підтвердження – численні атласи з анатомії), дидактично вмотивованою, виправданою й незамінною навіть у час неспинного й стрімкого розвитку новітніх інформаційних технологій. Авторки адаптували змістовий, лінгвістичний, освітньо-виховний і пізнавальний контент до форми, звичної насамперед серед здобувачів вищої медичної освіти, які засвоюють знання й опановують практичні навички з предмета «Українська мова (за професійним спрямуванням)», і для науково-педагогічних працівників медичних ЗВО.

Крім того, загальновідомо, що актуалізована візуалізація інформації посилено сприяє успішному формуванню відповідних компетентностей [5; 6]. Багаторічний досвід викладацької і редакторської діяльності голови авторського колективу Тетяни Лещенко, дозволив авторкам виокремити й узагальнити за відповідними лінгводидактичними категоріями найгостріші проблеми прикладного мовознавства, культури й унормованості української літературної мови, адаптувати їх до професійних мовних потреб працівників медичної галузі, в доступній графічній і унаочненій формі запропонувати їх роз'язання.

Малюнки-ілюстрації та малюнки-таблиці супроводжують кожен тему і виконані в одному стилі, із наскрізними яскравими та характерними постатями. Представлені у посібнику інфографіки зрозумілі як для здобувачів вищої медичної освіти, так і для науково-педагогічних працівників ЗВО, лікарів – усіх, для кого внормована українська мова-життєва, особистісна й професійна потреба.

Отже, використання інфографіки на заняттях з української мови (за професійним спрямуванням) і української мови як іноземної підвищить мотивацію, допоможе як вітчизняним, так і іноземним здобувачам освіти розширити словниковий запас, краще зрозуміти крос-культурні моменти, а іноземним здобувачам освіти - адаптуватися до нового мовного оточення.

Список використаної літератури

1. Tufte, E. Beautiful Evidence.– Cheshire: Graphic Press.– 2006.– 213 p.
2. Tufte, E. The Visual Display of Quantitative Information. 2nd ed.– Cheshire: Graphic Press.– 2001.– 213 p.
3. Newsom, D. and Haynes, J. Public Relations Writing: Form & Style. — Cengage Learning, 2010. — 448 p.
4. Лещенко Т. Контраст вірцевої та реальної компетентнісних моделей мовленнєвої особистості сучасного лікаря-стоматолога / Т. Лещенко, М. Жовнір, В. Юфименко // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. – Вип. 48, т. 1. – С. 85–88.
5. Лещенко Т. О. Контроль опанування студентами навичок редагування медичних наукових текстів як засіб формування професійних компетенцій / Т. О. Лещенко, В. Г. Юфименко // Актуальні питання контролю якості освіти у вищих навчальних закладах : матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 22 березня 2018 р. – Полтава, 2018. – С. 142–144.
6. Лещенко Т. О. Особливості формування комунікативної компетенції іноземних студентів під час засвоєння стоматологічної термінології на занятті з української мови як іноземної / Т. О. Лещенко, В. Г. Юфименко // Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика : колективна

монографія / за наук. ред. Н. Сизоненко. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. – С. 204–213.

7. Лещенко Т. О. Профілізація навчального процесу з "Української мови за професійним спрямуванням" зі студентами стоматологічного факультету - детермінанта формування інноваційного освітнього середовища / Т. О. Лещенко, Т. В. Шарбенко, В. Г. Юфименко // Актуальні питання якості медичної освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю : у 2-х т. – Тернопіль : ТДМУ "Укрмедкнига", 2016. – Т. 2. – С. 132–133.

8. Лещенко Т. О. Профільна інтеграція навчальної діяльності клінічних ординаторів стоматологів-ортопедів у процесі вивчення предмета "Українська мова за професійним спрямуванням" / Т. О. Лещенко, Т. В. Шарбенко, В. Г. Юфименко // Удосконалення якості підготовки лікарів у сучасних умовах : матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 24 березня 2016 р. – Полтава, 2016. – С. 121–124.

9. Юфименко В. Г. Медична благодидактика та медіаосвітні технології як новітні чинники розвитку професійної компетентності фахівця / В. Г. Юфименко // Сучасна медична освіта: методологія, теорія, практика : матеріали Всеукр. навч.- наук. конф. з міжнар. участю (м. Полтава, 19 березня 2020 р.) – Полтава, 2020. – С. 269–272.

10. Юфименко В. Г. Мовні аспекти правильного ведення наукової дискусії на медичних конференціях, семінарах, симпозіумах / В. Г. Юфименко // Медична наука - 2010 : матеріали Всеукр. наук. - практик. конф. – Полтава, 2010. – С. 148.